

SNIMANJE KRAJOLIKA

Snimanje krajolika

... jedna od najčešćih fotografskih tema

Uz portret, jedna od najstarijih tema u likovnim umjetnostima

Krajolike snimaju i amateri i profesionalci:

Na izletima i turističkim putovanjima,
amateri snimaju prirodu i urbane krajolike koje posjećuju.

**U profesionalne svrhe krajolici se snimaju, najčešće, za turističke publikacije:
prospekte, plakate, kalendare, monografije, razglednice i web-stranice.**

Krajolik je česta tema i u umjetničkoj fotografiji...

**U zemlji poput naše,
gdje turizam predstavlja važnu privrednu granu,
fotografije krajolika zauzimaju istaknuto mjesto.**

**Za snimanje krajolika ne treba specijalna fotooprema,
a što ćemo od opreme koristiti,
određuje namjena naše buduće fotografije.**

**Za velika povećanja i visokokvitetni tisk koriste se
digitalni fotoaparati većeg senzora i visoke rezolucije.**

**Za prospkte, razglednice ili web stranice
dovoljan je digitalni fotoaparat srednje rezolucije i manjeg senzora.**

Najbolji snimci krajolika nastaju u nesvakidašnjim situacijama:

rana jutra , predvečerja,
velike hladnoće ili suše,
za vrijeme oluje, grmljavine, ledene kiše i sl.

rosa
mraz
duga
magla
snijeg
munje
pun mjesec
zvjezdano nebo

Najčešći problem pri snimanju krajolika je "presvjetlo, isprano" nebo bez oblaka

Na nebu uvijek ima mnogo više svjetla nego na tlu,
pa je ono na fotografiji preeksponirano.

Na snimcima krajolika,
nebo često zauzima
veliku površinu
i jako utječe na
likovnost fotografije.

Tamno - dramatično ili olujno nebo,
zrake sunca koje se probijaju kroz oblake, duga, itd.,
daju novu dimenziju i čine fotografiju ljepšom i dramatičnijom.

Zbog toga, nebo često treba "zatamniti".

U tu svrhu koristimo razne filtre:

polarizacijski i gradacijski filtri

u c/b fotografiji - žuti, narančasti ili crveni filter.

**Nebo možemo zatamniti i u fotolaboratoriju - nadosvjetljavanjem
(analogna fotografija)**

**ili naknadnom digitalnom obradom (Photoshop, Ligroom i sl.)
koja pruža najveće mogućnosti.**

Polarizacijski filter

uklanja refleksa sa svih sjajnih površina, osim s metala.

Potamnuje nebo, probija izmaglicu, povećava kontrast i daje zasićenije boje u kolor fotografiji.

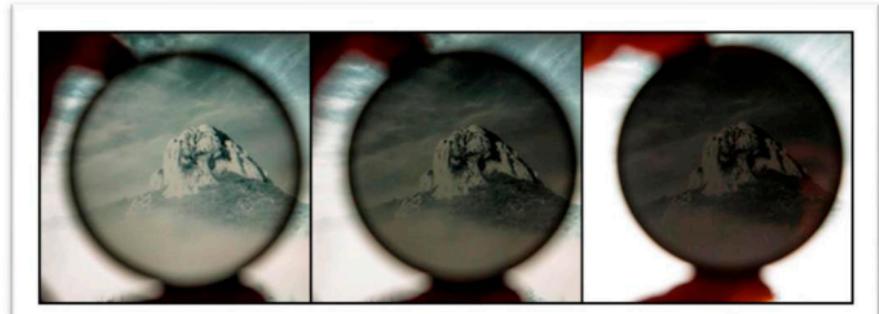
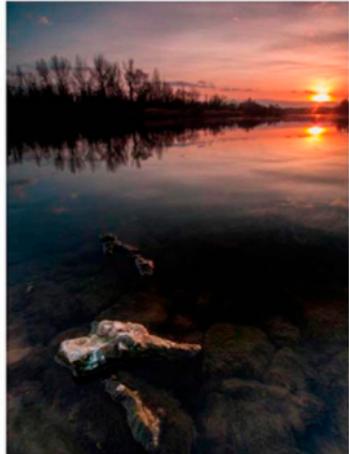
Njegova primjena je široka, smatra jednim od najsvestranijih i najkorisnijih filtara.

Polarizacijski filter rotira oko svoje osi, a učinak ovisi o kutu pod kojim polarizira svjetlo.

Učinak kontroliramo optički, gledajući kroz objektiv. U ovisnosti o kutu polarizacije, mijenja se i filter-faktor, koji je kod polarizacijskog filtra promjenjiv, a iznosi 1-3x.

Postoje dvije vrste polarizacijskih filtera: linearni i cirkularni.

Zakretanjem polarizatora smanjuje se njegova propusnost svjetla

Prijelazni ili gradacijski filter

Prijelazni ili gradacijski filtri služe za izravno zatamnjivanje neba, a najviše ih koristimo pri snimanju krajolika.

Podijeljeni su na dva dijela:
donji dio je proziran, a na gornji dio je nanesena određena boja.

Prilikom snimanja, crt u koja razdvaja gornji i donji dio filtra, treba poravnati s horizontom.

Uz samu crt u, nanesena boja je svijetla, a zatim, postupno, postaje sve tamnija i tamnija.

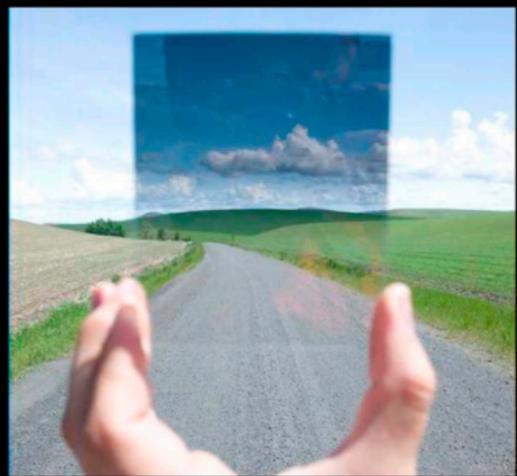
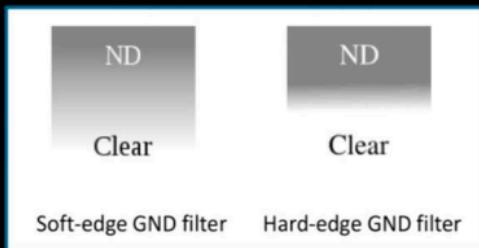
Isto tako izgleda i nebo: pri horizontu je vrlo svijetlo, a gore je tamno.

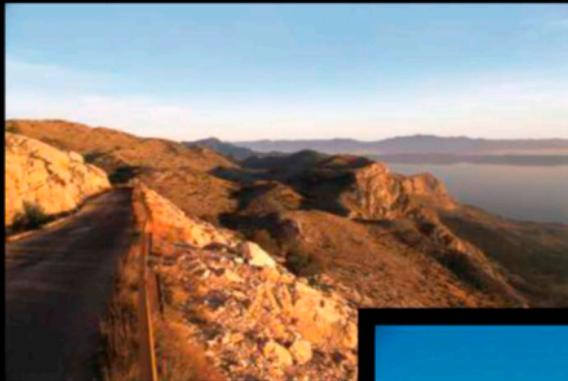
Gradacijski filtri imaju primjenu i u crno-bijeloj i u kolor-fotografiji, a na tržištu ih ima mnogo...

... od sivih i plavih, koje gotovo i ne primjećujemo na fotografiji, pa sve do zelenih, žutih i sl., čija upotreba odmah upada u oči i izaziva veoma jaki efekt.

Sivi graduirani filter (graduated neutral density filter - GND)

Reducira količinu svjetla koja ulazi u fotoaparat, izjednačavajući razliku u svjetlini neba i zemlje. Ne mijenja boje.

*Fotografirano BEZ
GND filtera*

*Fotografirano SA
GND filterom*

Gradient alat u Photoshopu ...

Filtar neutralne gustoće (ND)

ND filter (neutral density) je sivi filter, koji ima zadatku da smanji količinu svjetla koja pada na senzor/film.

Koristimo ga u dobrim svjetlosnim uvjetima, kada želimo snimati s malom dubinskom oštrinom i/ili dugom ekspozicijom.

ND filtri imaju veliku primjenu pri snimanju krajolika, jer dugom ekspozicijom postižemo lirske (bajkovite, pomalo nadrealne), i vizualno vrlo atraktivni izgled vode (rijeka, slap, fontana, površina jezera, mora i sl.)

Koristimo ih i pri snimanju arhitekture, jer je pomoću njih moguće tako prodlužiti ekspoziciju i na taj način "ukloniti promet".

ND filtri proizvode se u raznim gustoćama, a jačinu djelovanja određujemo, kao i kod drugih filtera, filter-faktorom.

Without ND Filter

With ND Filter

Photographed by Luis Maia

Kako snimati?

Pri snimanju krajolika najčešće težimo velikoj dubinskoj oštrini

širokokutni objektivi
mali otvori blende
fokus na 1/3 motiva

Stativ (!?) - niže ISO vrijednosti - RAW format

Kompozicija

točka interesa
pravilo trećina
elmenti u 1. planu

Krajolik - Pejzaž - Krajobraz

Prroda

Urbani i industrijski pejsaž
Socijalni pejsaž
Imaginarni pejsaž

S. Vitaljić : Iz ciklusa "Neplodna tla"

kritičko promišljanje teme
ljudski odnos prema prirodi
suvremene tendencije u pejzažnoj fotografiji

Josip Klarica _ Maksimir

Boris Cvjetanović

Priroda i grad

Croatia

Romulić & Stojčić

Marko Vrdoljak

**Zagrebačka
županija**

Ivo Pervan

Kulturna baština

Sljeme naše svagdašnje

Vladimir Šimunić

Memljivo jutro
na parkiralištu "Vodoprivrede"

Vladimir Šimunić

Hvala na pažnji!

Vladimir Šimunić, prof. fotografije

Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Zagreb